

Tisková zpráva, Brno, 15. prosince 2016

Vědci zkoumají, zda se stres z holokaustu přenesl na další generace

Závažné dopady na psychiku potomků lidí, kteří přežili holokaust, byly mnohokrát popsány. Odborníci z Ceitecu Masarykovy univerzity se nyní snaží najít biologické ukazatele, například změny ve struktuře mozku, které by odhalily, zda jsou potomci přeživších holokaustu náchylní k tomu mít vyšší hladinu stresu, nebo mu naopak lépe odolávat. Vědci hledají do studie dobrovolníky, a to lidi, kteří sami zažili holokaust, a pak následující dvě generace zasažených rodin. Pro srovnání ale potřebují také respondenty, kteří nebyli v rámci holokaustu pronásledováni a jejich potomky.

Odborníci z Ceitecu MU se domnívají, že prožitý stres mohl zanechat stopy v podobě změn ve strukturách mozku, chronického stresu či dokonce změn na úrovni chromozomů. *„U tří generací lidí sledujeme pomocí dotazníků hladinu stresu, případně projev opačný, tedy takzvaný posttraumatický růst. Pokud je to možné pořizujeme snímky mozku za pomoci magnetické rezonance a hledáme případné změny na epigenetické úrovni, tedy na úrovni modifikace genetického materiálu. Ve spolupráci s Mendelovým centrem Ceitecu se snažíme objasnit, zda podkladem ovlivnění dalších generací je epigenetický, anebo naopak sociální přenos,“* přiblížil podstatu výzkumu jeho vedoucí Ivan Rektor.

Doplnil, že kromě snímkování mozku lidé podstupují psychologické vyšetření, odběr vzorků krve pro zjištění hladiny stresových hormonů kortizolu a prolaktinu a stěry z úst pro genetický výzkum.

Ve spolupráci s Židovskou obcí Brno už vědci oslovili přeživší z Brněnska. *„Vzhledem k jejímu vysokému věku se soustředíme především na první generaci. Zatím se nám podařilo vyšetřit sedmnáct přeživších a také třináct lidí, kteří jim odpovídají věkem, pohlavím a vzděláním, ale nepatřili mezi systematicky likvidované skupiny obyvatel. Celkem jsme již vyšetřili sto osob,“* uvedl Rektor s tím, že nyní jedná s Židovskou obcí v Praze a tamními zdravotnickými zařízeními, aby mohli další zájemce vyšetřit v hlavním městě.

Snahou odborníků je najít co nejvíce přeživších a jejich potomků ze druhé a třetí generace a tomu odpovídající počet lidí do takzvané kontrolního vzorku. *„Přestože prvotní výsledky ukazují, že bychom některé biologické ukazatele přenosu stresu najít mohli, potřebujeme co nejvíce respondentů. Jde totiž o velmi různorodou skupinu lidí, kteří zažili holokaust v různých podobách od věznění v koncentračním táboře, přes skrývání se, až po aktivní odboj, například jako partyzáni,“* zdůraznil Rektor.

Zájemci o zařazení do studie se mohou hlásit na e-mail: monika.fnaskova@ceitec.muni.cz nebo na telefon 549 497 774.

CEITEC - Středoevropský technologický institut, Masarykova univerzita

Kamenice 753/5, 625 00 Brno, Česká republika

T: +420 549 492 911, E: info@ceitec.muni.cz, www.ceitec.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

Ivan Rektor věří, že výsledky výzkumu pomohou i v budoucnu. „*Řešíme vlastně aktuální problém, protože to, co zjistíme, se bude dát aplikovat například na oběti války v Sýrii či jiného konfliktu, a na jejich potomky.*“

K projektu, který finančně podpořil také Nadační fond obětem holokaustu, se přidali i vědci z Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, kteří se chtějí zabývat historií tří generací přeživších a zjistit, jakými traumaty prošli a jaké byly jejich strategie přežití.

Masarykova univerzita, Středoevropský technologický institut

Kamenice 735/5, 625 00 Brno, Česká republika
T: +420 549 49 2911, 6639, E: info@ceitec.muni.cz, www.ceitec.muni.cz
Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224
V odpovědi prosím uvádějte naše číslo jednací.

